

Handläggare
Cecilia Halling
Namnberedning@huddinge.se

Bygglövs- och tillsynsnämnden

Namnsättning av park i Glömsta

Förslag till beslut

- 1) Bygglövs- och tillsynsnämnden beslutar att i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 25 maj 2022, fastställa ortnamnet *Ärenguns park* för den park som planeras inom kommundelen Glömsta.
- 2) Ortnamnet verkställs i samband med registrering i kommunens karta.

Sammanfattning

I samband med att två lekplatser iordningställs runt två fornlämningar i Glömsta uppstår behovet av ett nytt parknamn.

Ärengunn finns tillsammans med sin son Sverker omnämnd på Glömstahällen (L2016:837) som finns några hundra meter från parken. Ärengunn och Sverker hör till de äldsta innevånarna i Huddinge som vi känner till namnet. Glömstahällen dateras till yngre järnåldern/vikingatiden (1000-talet e.Kr.).

Beskrivning av ärendet

Tanken med ett parknamn i stället för att endast namnge de båda lekplatserna är att hela ytan ska bli en enhet, en park. Parken innehåller fornminnen, två lekplatser en orörd gräsplatå i öster som är kompletterad med bänkbord och en mindre lekskulptur. I Huddinge kommun namnsätts för närvarande inte enskilda lekplatser eftersom de är anläggningar vars utformning och beständighet över tid inte kan garanteras.

De lekplatser som nu ska färdigställas är uppdelade i två ytor, den västra och den östra. Lekplatserna ska varsamt fogas in i den befintliga naturmarken och de båda fornminnena mellan dem lämnas orörda. Temat för lekplatserna är "natur möter trädgård".

Den västra lekplatsen som är indelad i tre mindre delar, riktar sig främst till yngre barn i åldern 1–5 år. Det finns plats för rörelselek, rollek och naturlek. De lekredskap som planeras är bland annat gungor, rutschkana klätterdjur, lekhus och sandlek. Naturleken kommer att bestå av stock och sten som ska uppmuntra till fri lek. I den östra lekplatsen som är för de lite äldre barnen, 6–10 år, planeras en klätterställning och hängmattor. I anslutning till klätterlekplatsen finns gräsplatån där barn och vuxna kan samlas för fika eller spontana lekar.

Parkens planerade utformning.

Utbredning för det tilltänkta parknamnet samt runhällens (L2016:837, Sö 300) placering.

I Alf Nordströms skrift *Huddinge vägnamn* (Huddinge kommun 1988) kan ursprunget till de omkringliggande namnen i Glömsta härledas enligt följande:

Sverkersvägen kan kopplas till den Sverker som låtit rista Glömstahällen.

Lindgårdsvägen eller tidigare Lindvägen som den hette före 1951, tros syfta på de lindar som planterades på Glömsta gravfält av ägarna till Glömsta gård under 1800-talet. Regnbågsvägen hör till den så kallade Ester Fitger-kategorin av vägnamn i Glömsta. Ester Fitger som var byfogde i Glömsta och medlem i Huddinge hembygdsförening fick 7 april 1948 till uppgift att inkomma till Huddinge kommun med namnförslag till 16 nya vägnamn. Vägarna behövde nya namn på grund av förväxlingsrisk, då samma namn återfanns på flera ställen inom kommunen.

Glömsta gravfält

Foto: Tina Laantee

I Naturkartan står följande att läsa om Glömsta gravfält:

”Namnet Glömsta antas betyda Glumes ställe. Här intill bodde antagligen Glume, Ärengunn och Sverker under järnåldern. En terrass i väster kan ha varit platsen för ett långhus. De ligger troligen begravda på gravfältet, som är från yngre järnålder/vikingatid. Det vanligaste under järnåldern var att den döde brändes på bål i sina finkläder. Sedan samlade man ihop de brända benen och andra rester och lade dem i en lerkruka som ställdes mellan några stenar. Därefter skottades jord och stenar över kukan så att det bildades en kulle. De kan också ha lagts obrända i skelettgravar. Gravfältet har 12 synliga vikingatida gravar i form av fyra högar och åtta stensättningar. När kristendomen hade fått fäste övergavs de gamla gravfälten och begravingarna skedde vid kyrkorna istället. De grova lindarna, fem stycken, har planterats av ägarna av Glömsta gård för över hundra år sedan.”

Glömstahällen cirka 1000 e. Kr.

Foto: Tina Laantee

I Naturkartan kan följande läsas om runhällen i Glömsta:

”På berghällen står det ristat: "Sverker lät göra bron efter Ärengunn, sin goda moder". Bokstäverna kallas för runor och är ristade för tusen år sedan, under vikingatiden, i slutet av järnåldern. Bron underlättade passagen över den breda våtmarken och vattendraget som då låg i Glömstadalen. Korset visar att familjen hörde till de första kristna i bygden. Det sågs antagligen som en god gärning att hjälpa sina medmänniskor.

Färdvägen här intill kom att bli vägen över Flottsbro till Tinget vid Svartlöten (Svartlösa härad), intill nuvarande E4:an i Alby. Och senare blev den huvudstråket mellan Götaland och Stockholm, den så kallade Göta landsväg. Ristningen upptäcktes 1927, när en gårdsgårdsbyggare hasade ner över mossan som täckte runorna. Ärengunn och Sverker hör till våra äldsta kända invånare inom nuvarande Huddinge kommun. De bodde antagligen intill Glömsta gravfält, norr om Glömstadalen. Där kan de också vara begravda. De kan också ligga begravda vid någon av de första kyrkor som började byggas under den här perioden.”

Foto: Tina Laantee

Kvarvarande del av det vattendrag och våtmark i Glömstadalen över vilken Sverker lät göra en bro.

Konsultation och remiss

Namnförslaget *Ärengunns park* har skickats ut på konsultation och remiss.

Lantmäteriet har i ett tidigt skede av konsultationen förlagit namnet *Lindkullen* som namn på lekplatserna. Namnet anknyter till de gamla lindar som finns planterade på Glömsta gravfält. Namnberedningen finner Lindkullen vara ett både vackert, funktionellt och lokaliserande namn, men att Ärengunns koppling till platsen kan anses vara ännu starkare.

I senare remissyttrande om namnförslaget *Ärengunns park* anför Lantmäteriet:

”Lantmäteriet anser det ändamålsenligt att namnge den föreslagna ytan som en park, och ser positivt på att kommunen utgår från områdets tidiga historia och det omkringliggande namnförrådet. Runt det planerade parkområdet finner vi förutom *Sverkersgatan* även kvartersnamnen *Hällristningen*, *Runslingan*, *Runristaren*, *Runhällen*, *Stensättningen*, *Skålgropen*, *Glume*, *Sverker* och *Ärengun*. Stavningen av kvartersnamnet, *Ärengun*, utgör i detta fall norm för hur parknamnet stavas. Lantmäteriet tillstyrker det föreslagna parknamnet, men förordar att namnet stavas i enlighet med det.”

Institutet för språk och folkminnen tillstyrker namnförslaget vid konsultation:
”Institutet tillstyrker att parken åsätts det välmotiverade namnet *Ärengunns park*.”

Samhällsbyggnadsavdelningen vid kommunstyrelsens förvaltning och kultur- och fritidsförvaltningen tillstyrker namnförslaget i sina remissyttranden. Fittja-Vårby hembygdsförening Huddinge hembygdsförening tillstyrker namnförslaget vid konsultation.

Förvaltningens synpunkter

I enlighet med Huddinge kommuns riktlinjer för namnsättning ska vid namnsättning i första hand befintliga äldre namn bevaras, och om det är möjligt ska vid namnsättning anknytas till kulturvårds- och hembygdsintressen. Om äldre namn saknas ska i första hand befintliga namnkategorier användas.

Att namnsätta parken efter Ärengunn som omnämns på den närliggande Glömstahällen skulle anknyta både till kulturmiljö- och hembygdsintressen.

Namnförslaget *Ärenguns park* passar väl in i befintlig namnkategori då en intilliggande väg är namnsatt efter hennes son Sverker. Ur ett genusperspektiv skulle det vara positivt att lyfta en av bygdens tidigast kända kvinnor.

Namnförslagets stavning ändras efter remiss och konsultation till *Ärenguns park*. Det råder ingen förväxlingsrisk eftersom *Ärenguns park* är ett unikt namn.

Förvaltningens förslag till beslut kan påverka besökande barns historiska medvetenhet och väcka deras nyfikenhet rörande platsens historia. Namnets historiska koppling kan med hjälp av informationstavlor även ge uppslag till lek och stimulera barns behov av rekreation och lärande.

Ur ett hållbarhetsperspektiv kan namnet inte anses utgöra någon påverkansfaktor som behöver tas hänsyn till.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut innebär inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser för nämnden.

Toralf Nilsson
Teknisk direktör

Homan Gohari
Chef för lantmäteriavdelningen

Bilagor

- Bilaga 1. Remissyttrande Lantmäteriet
- Bilaga 2. Konsultationssvar Institutet för språk och folkminnen
- Bilaga 3. Remissyttrande samhällsbyggnadsavdelningen, kommunstyrelsens förvaltning
- Bilaga 4. Remissyttrande kultur- och fritidsförvaltningen
- Bilaga 5. Konsultationssvar Fittja-Vårby hembygdsförening och Backens fastighetsägarförening i Glömsta
- Bilaga 6. Konsultationssvar Huddinge Hembygdsförening

Beslutet ska skickas till

- Backens fastighetsägarförening i Glömsta
- Huddinge hembygdsförening
- Institutet för språk och folkminnen
- Kultur- och fritidsförvaltningen
- Lantmäteriet
- Polismyndigheten (Lokalpolisområde Huddinge och Polisområde Stockholm syd)
- Samhällsbyggnadsavdelningen vid kommunstyrelsens förvaltning
- Södertörns brandförsvarsförbund
- Vårby-Fittja hembygdsförening